

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului pentru aprobarea Acordului de garanție între România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 28 noiembrie 2012, privind garantarea în proporție de 100% a obligațiilor aferente Acordului de împrumut (Restructurarea financiară a Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” S.A.) între Compania Națională de Căi Ferate „CFR” S.A. și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în valoare de până la 175.000.000 euro

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În vederea impulsivării investițiilor și creșterii economice, Guvernul României s-a angajat într-un proces amplu de reformă structurală, care vizează mai multe sectoare economice, printre care și cel al transporturilor.

Acest fapt este evidențiat în Scrisoarea de intenție datată 12 septembrie 2012, semnată în cadrul Acordului stand-by de tip preventiv încheiat cu FMI în luna martie 2011 (aprobată de Guvern în ședința din data de 12 septembrie 2012 și de Comitetul Directorilor Executivi ai FMI în data de 28 septembrie 2012), în cadrul căreia se menționează că vor fi luate o serie de măsuri în ceea ce privește companiile de cale ferată, respectiv CFR Marfă, CFR Călători și CNCF „CFR” S.A. (CFR Infrastructură).

Astfel, în vederea echilibrării situației economico-financiare a CFR Infrastructură, în cadrul documentului sus-menționat, Guvernul României și-a asumat, printre altele, luarea unor măsuri care vizează achitarea obligațiilor restante de plată către operatorii economici furnizori de energie, înregistrate în contabilitatea companiei până la data de 31.03.2012, prin acordarea unui „împrumut-punte” din Trezorerie (acțiune prealabilă prezentării Scrisorii de intenție din 12 septembrie 2012), din vărsăminte din privatizare, înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului și ulterior, înlocuirea parțială a acestuia cu un alt credit contractat de către CFR Infrastructură și garantat de stat.

2. Schimbări preconizate

CFR Infrastructură este unicul administrator al infrastructurii feroviare, atât publică cât și privată. Întreținerea infrastructurii este, prin prisma legislației în vigoare privind datoria publică (punctul d) al art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările ulterioare) obiectiv prioritar pentru economia românească, făcând de altfel parte din măsurile convenite în cadrul strategiei de restructurare a sectorului transporturilor.

În vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de Guvern în contextul prezentat, în cadrul adunării AGA din data de 8 octombrie 2012, CFR Infrastructură a decis contractarea unui credit de la instituțiile financiare internaționale și/sau de la alte instituții bancare interne, în condițiile actelor normative în vigoare și, având în vedere disponibilitatea exprimată de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) de a acorda un astfel de credit, a solicitat sprijin din partea Ministerului Finanțelor Publice (MFP) în vederea demarării procedurilor legale ce preced acordarea efectivă a garanției de stat, în proporție de 100%.

Garantarea de stat a împrumutului în proporție de 100%, a fost notificată Consiliului Concurenței, care a informat MFP că această măsură nu constituie ajutor de stat, dat fiind faptul că CFR Infrastructură este administrator unic al infrastructurii feroviare din România, din considerente de siguranță națională, el desfășurându-și activitatea pe o piață neconcurențială.

În conformitate cu hotărârea AGA, CFR Infrastructură a prospectat piața locală financiar-bancară, băncile arătându-se în principiu dispuse să acorde finanțare CFR Infrastructură, cu garanția statului (în proporție de 80%), însă la costuri mai mari comparativ cu cele asociate împrumutului de la BERD. În consecință, societatea a decis ca, într-o primă instanță, să recurgă la soluția creditului acordat de instituția financiară internațională, urmând ca, în eventualitatea nefinalizării în timp util a formalităților de contractare a creditului de la BERD sau în ipoteza în care eliberarea împrumutului de către BERD până la scadența împrumutului-punte acordat, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.25/2012 privind acordarea unui împrumut Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.”- S.A. în scopul achitării obligațiilor de plată datorate furnizorilor de energie electrică, aprobată prin Legea nr. 194/2012, nu este posibilă, să contracteze un credit comercial de pe piața de capital.

Astfel, în conformitate cu prevederile legislației secundare în vigoare privind datoria publică, respectiv Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 138/2009 pentru aprobarea procedurilor privind contractarea datoriei publice guvernamentale prin emiterea de garanții de stat, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor Publice, în baza scrisorii transmise de CFR Infrastructură (aprobată de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii - MTI), a avizat de principiu luarea în analiză de către Banca de Export Import a României - EximBank S.A. a situației

economico-financiare a companiei în vederea emiterii avizului Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări (CIFGA).

Urmare analizei CIFGA, societatea a fost încadrată în clasa de risc III, ceea ce semnifică faptul că aceasta are un standing financiar relativ bun, dar poate avea probleme legate de fluxul financiar; capacitatea de rambursare este de regulă adecvată dar pot apărea iregularități la plata datoriilor, care se pot însă rezolva fără reeșalonări sau rescadențări și înregistrarea de pierderi este puțin probabilă iar riscul de expunere pe societate este mediu, dar acceptabil prin monitorizarea strictă a angajamentelor.

Față de clasa de risc în care CFR Infrastructură a fost încadrată cuantumul comisionului la fondul de risc pe care aceasta îl va achita din fonduri proprii, exprimat în procente va fi calculat prin aplicarea formulei de calcul evidențiată în Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 1603/2008 pentru aprobarea Normelor tehnice privind determinarea cuantumului comisionului la fondul de risc, în procente, pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea de către stat a împrumuturilor contractate de persoane juridice de la instituțiile creditoare, precum și din împrumuturile contractate direct de stat și subîmprumutate beneficiarilor finali, cu completările ulterioare.

Împrumutul de la BERD, în valoare de până la 175 milioane euro, garantat de stat în proporție de 100%, urmează a fi disponibilizat în două tranșe, datorită faptului că o serie de măsuri de restructurare a CFR Infrastructură, a căror îndeplinire condiționează tragerile, vor fi întreprinse în baza unui plan de acțiune elaborat în acest sens care se întinde pe o perioadă mai mare de timp (maxim 2 ani).

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale 2012-2014, este necesară limitarea riscurilor asociate portofoliului de datorie publică. Acest împrumut se încadrează în criteriile ce vizează indicatorii de risc valutar fiind denominat în euro, în timp ce riscul de credit este gestionat prin faptul că împrumutătorul este o instituție financiară internațională, iar societatea care beneficiază de garanție, o instituție de interes național strategic.

Sumele trase din împrumut se utilizează de către CFR Infrastructură în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut încheiat de companie cu BERD și se utilizează după cum urmează:

- 172 milioane euro pentru refinanțarea împrumutului acordat din Trezoreria statului în baza OUG nr. 25/2012;
- 1,25 milioane euro pentru servicii de consultanță și
- 1,75 milioane euro pentru plata comisionului inițial.

Urgența aprobării Acordului de garanție între România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 28 noiembrie 2012, privind garantarea în proporție de 100% a obligațiilor aferente Acordului de împrumut (Restructurarea Financiară a Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” S.A.) între Compania Națională de Căi Ferate „CFR” S.A. și Banca Europeană pentru

Reconstrucție și Dezvoltare în valoare de până la 175.000.000 euro se justifică printr-o serie de elemente care constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, respectiv angajamentul Guvernului de a finaliza această acțiune până la misiunea următoare a FMI.

Având în vedere faptul că, numai după aprobarea Acordului de garanție CFR Infrastructură poate accesa sumele împrumutului acordat de BERD, se impune aprobarea documentului juridic ce guvernează garanția în regim de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al prezentului act normativ

1. Impact macroeconomic

Planul de acțiune în vederea restructurării sustenabile a companiei, elaborat în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut va avea în vedere o analiză detaliată a operațiunilor companiei și a rețelei feroviare, restructurarea forței de muncă, raționalizarea rețelei feroviare, etc.

Planul de restructurare al companiei, elaborat la începutul anului 2011 și menit să definească strategia companiei și a MTI în vederea redresării acesteia, a evidențiat o serie de obiective prioritare pentru anul curs dintre care enumerăm, cu evidențierea impactului macroeconomic.

- reducerea infrastructurii feroviare aflată în administrarea CFR Infrastructură conform prevederilor Memorandumurilor de Înțelegere cu Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială și Comisia Europeană precum și conform Planului de Acțiune de Restructurare;

- eliminarea arieratelor companiei;

- adoptarea de acțiuni prin care să se asigure plata integrală către societatea de infrastructură a tarifelor de acces de către societățile de căi ferate de marfă și de pasageri;

- restructurarea personalului cu oferirea acestuia de servicii de reintegrare și pregătire profesională conform prevederilor legale;

- reevaluarea acordării de subvenții și diminuarea obligațiilor de prestare servicii publice la societatea feroviară de pasageri până la eliminarea acestora începând cu 2013 etc.

Îndeplinirea condițiilor precedente de eliberare a tranșelor de împrumut convenite cu finanțatorul extern va duce la:

- plata datoriilor restante către furnizorii de energie cu ștergerea penalităților datorate către aceștia;

- achiziționarea energiei electrice de către SC Electrificare CFR SA prin intermediul OPCOM;

- asigurarea sumei de 800.000.000 RON pentru reparații capitale;

- plata a 15% din conturile de creanțe ale CFR Calatori și CFR Marfă, acumulate după 30 iunie 2012;

- cheltuirea, pe bază anuală a nu mai puțin de 150.000.000 RON pentru reparațiile curente începând cu 1 ianuarie 2013 și până la implementarea Planului de Acțiune de Restructurare și după aceea în conformitate cu prevederile planului de acțiune în vederea restructurării.

Dacă este cazul, măsurile evidențiate în planul de acțiuni în vederea restructurării se vor transpune în mod corespunzător în acte normative. Măsurile care necesită legiferare se supun consultării publice, dacă acest fapt se impune.

1¹. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Măsurile convenite în cadrul Acordului de împrumut, garantat prin intermediul prezentului Acord de garanție, cu impact asupra mediului de afaceri sunt:

- externalizarea mentenanței pe linii de medie densitate către contractori privați, în baza unui proiect pilot;

- revizuirea independentă a metodologiei de calcul a taxei de utilizare a infrastructurii până la 30 aprilie 2013;

- revizuirea anuală a taxei de utilizare a infrastructurii, dacă este cazul;

- interzicerea accesului pe infrastructura feroviară pentru operatorii de transport feroviar care nu au plătit taxa de utilizare a infrastructurii după 90 de zile de la data scadenței facturilor;

- realizarea planului de afaceri pentru anul financiar 2013 pe baza unei analize de piață și pe baza analizei rețelei de cale ferată.

3. Impact social

Măsurile convenite în cadrul Acordului de împrumut, garantat prin intermediul prezentului Acord de garanție, cu impact social sunt:

- implementarea și respectarea planului de acțiuni pentru mediu și protecție socială;

- selectarea managementului privat conform prevederilor legale în vigoare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice);

- realizarea planului de restructurare a forței de muncă ce va cuprinde analiza cerințelor cu privire la forța de muncă și propuneri de acțiuni și calendare cu privire la restructurarea acesteia;

- restructurarea personalului în conformitate cu planul de acțiune privind restructurarea cu oferirea acestuia de servicii de reintegrare și pregătire profesională conform prevederilor legale

4. Impact asupra mediului

Se vor lua măsuri de implementare și respectare a planului de acțiuni pentru

mediu și protecție socială, elaborat ca parte a acordului de împrumut și se va audita eficiența energetică.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Împrumutul acordat companiei pe o perioadă de 5 de ani, din care 1 an perioadă de grație, la o dobândă egală cu dobânda: EURIBOR la 6 luni + 1%, plătită semianual, pe 1 decembrie și 1 iunie. Împrumutul se va rambursa în 8 tranșe egale sau aproximativ egale la aceleași date de scadență a dobânzii.

Banca mai percepe:

- Comision inițial: 1% aplicat la suma împrumutului, plătit din împrumut;
- Comision de angajament: 0,5% pe an aplicat la suma netrasă din împrumut;
- Comision de anulare: 0,125% aplicat la suma anulată;
- Comision de rambursare anticipată: 0,125% aplicat la suma rambursată anticipat;
- Dobândă penalizatoare: 2% pe an aplicată asupra sumei restante pe perioada de întârziere;
- Comision penalizator (aplicat în cazul nerespectării oricăreia dintre clauzele convenite cu BERD sau a oricăruia dintre termenele agreeate atât în cadrul Acordului de împrumut cât și în cel al Acordului de garanție): 3,1% peste costurile standard.

Serviciul datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, a comisioanelor, inclusiv comisionul la fondul de risc și exceptând comisionul inițial care se achită din împrumut, precum și a altor costuri aferente împrumutului se va plăti de către CFR Infrastructură din surse proprii.

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, dacă Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, a plătit la scadență în numele împrumutatului, urmare a lipsei disponibilităților financiare ale acestuia, rate de capital, dobânzi, comisioane și alte costuri, comisioanele datorate și neachitate la fondul de risc de către aceștia, majorările de întârziere aferente acestor categorii de debite, urmează regimul juridic al creanțelor fiscale și se recuperează conform legislației în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale de către organele fiscale în a căror rază teritorială își au domiciliul fiscal garanții de stat, în baza înscrisurilor întocmite de direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin care se individualizează la data scadenței sumele de recuperat și care constituie, în momentul emiterii, titluri de creanță, urmând să devină potrivit legii titluri executorii. În cazul în care instanțele judecătorești s-au pronunțat asupra acestor sume, executarea silită se efectuează în temeiul hotărârii

judecătorești definitive și irevocabile care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

Secțiunea a 5 a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Actele normative adoptate, după caz, pentru implementarea măsurilor agreeate cu finanțatorul extern, au în vedere întreprinderea de măsuri în sectorul sus-amintit.

2. Conformitatea actului normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6 a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la

elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1068/2012.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Punerea în aplicare a măsurilor prevăzute de prezentul act normativ se asigură de Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de reprezentant al garantului, precum și de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în calitate de minister de linie în a cărei subordine se află CFR Infrastructură, implicat în îndeplinirea măsurilor de reformă agreeate în cadrul împrumutului asociat garanției, astfel cum sunt menționate în documentele juridice semnate de partea română reprezentată de CFR Infrastructură (Acordul de împrumut) și respectiv MFP (Acordul de garanție) și de finanțatorul extern.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aprobarea Acordului de garanție între România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 28 noiembrie 2012, privind garantarea în proporție de 100% a obligațiilor aferente Acordului de împrumut (Restructurarea financiară a Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” S.A.) între Compania Națională de Căi Ferate „CFR” S.A. și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în valoare de până la 175.000.000 euro.

PRIM-MINISTRU

VICTOR - VIOREL PONTA
